

Handläggare: Lars Cedergrund
Region Innerstad
Tillgänglighetsprojektet
Tel: 08 508 262 68
lars.cedergrund.@gfk.stockholm.se

2001-08-02

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Förbättrad tillgänglighet till offentliga platser med hjälp av ramper.
Skrivelse från Kurt Hultgren (sp).**

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelse från Kurt Hultgren (sp) och handikapprådets ordförande.

Olle Zetterberg

Göran Gahm

Lars Cedergrund

UTLÅTANDE

Bakgrund

Ledamoten i gatu- och fastighetsnämnden, Kurt Hultgren (sp), har i en skrivelse till nämnden (bilaga 1) påtalat det faktum att det förutom de tillgänglighetsskapande åtgärder som görs med exempelvis sänkta kantstenar vid övergångsställen mm återstår många åtgärder för att kunna erbjuda medborgare i rullstol tillgänglighet till bostäder, butiker och allmänna inrättningar. Kurt Hultgren föreslår att gatu- och fastighetskontoret får i uppdrag att föreslå en lösning av ramp till butiker mm i äldre stadsbebyggelse.

Kontorets förslag/synpunkter

I januari 1999 utökades tillgänglighetsarbetet markant inom gatu- och fastighetskontoret efter beslut i kommunfullmäktige i samband med budgeten för gatu- och fastighetsnämnden att årligen avsätta 100 Mkr för detta arbete. Inom Tillgänglighetsprojektet påbörjades undersökningar tillsammans med handikapporganisationerna och stadsdelsförvaltningarna om vilka problem som finns för de funktionshindrade personerna i staden och bl a då för de rörelsehindrade. Tanken var att ta fram och utreda olika typer av åtgärder spridda över hela staden.

Det stora problemet för rullstolsburna personer är nivåskillnader allt ifrån trösklar och trottoarkanter på några få centimeter och enstaka trappsteg till topografiska höjdskillnader i t ex bostadsområden.

Arbeten med att sänka kantstenar vid övergångsställen och t ex handikapp-parkeringsplatser pågår liksom att i den yttre miljön ersätta trappor med ramper alternativt där möjlighet finns komplettera med hiss. Detta görs på mark som staden äger.

När det gäller trappsteg från trottoaren eller gångbanan vid entréer till fastigheter i innerstaden är det ett mer komplicerat ansvarsförhållande beroende på ägarstrukturen. För att anlägga en ramp på offentlig plats krävs polistillstånd i enlighet med ordningslagens bestämmelser. Är rampen fast bör fastighetsägaren vara tillståndshavare osv.

Programmet för handikappanpassning av utemiljön har reviderats och kompletterats och tillställts nämnden. I dessa riktlinjer ges detaljerade uppgifter om måttkrav och utformning av entréer. Däremot finns inga tekniska lösningar av hur anpassning av portar och entréer i anslutning till gata kan utföras i befintlig miljö.

Kontoret har under 2000 gett Stockholm Konsult i uppdrag att hitta ”Tekniska lösningar vid entréer” inom fastighet och utanför fastighet.

I rapporten redovisas förslag till ombyggnader av entréförhållandena vilket kontoret också anser vara den bästa och mest varaktiga lösningen.

Inom Tillgänglighetsprojektet försöker vi där det är möjligt att höja trottoaren lokalt eller på en längre sträcka vid entréer. Prioriterade platser för sådana åtgärder är postkontor, systembolag, matvarubutiker etc.

Miljödepartementet har genom regeringsbeslut, M2000/2750/Hs den 6 juli 2000, uppdragit åt Boverket att bl a utarbeta förslag till de föreskrifter som behövs för tillämpningen av plan- och byggutredningens föreslagna ändringar i PBL när det gäller åtgärder för att förbättra tillgängligheten i sådana lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser.

Detta arbete som Tillgänglighetsprojektet deltar i som remissinstans och det faktum att tillgänglighetsfrågorna kommit mer i fokus gör att även marknaden har fått upp ögonen för dessa problem vilket antagligen gör att resurser utökas och möjligheter att bra tekniska lösningar kommer fram ökar.

Kontoret har inom ramen för Tillgänglighetsprojektet undersökt alternativa möjligheter för att försöka lösa problemet med steg vid entréer. Studiebesök har genomförts till andra kommuner i landet och även till några andra länder.

För att vidare undersöka om några tekniska ramplösningar finns framtagna på marknaden har kontoret sökt på Internet och varit i kontakt med tillverkare man funnit där. Några bra färdiga ramplösningar har inte återfunnits.

Däremot har en tillverkare av trappliftar en ny typ av lyft för rullstolar under utveckling avsedd för platser där det är ett, två eller tre trappsteg. Tillgänglighetsprojektet har deltagit med synpunkter vid framtagandet av en prototyp. Representanter för handikappråden ska inom kort prova en färdig prototyp. Det rör sig om en utfällbar lyft som kan placeras intill en entrédörr och som i infällt läge tar liten plats. Det är ett exempel på en teknisk lösning med ett begränsat utrymmesbehov och som kanske främst är lämpat för bostadsentréer.

Kontoret och den ”tillgänglighetsbransch” som vuxit fram under de senaste åren tycker inte att lösa ramper vid publika entréer är en fullgod lösning. Naturligtvis kan det vara en temporär lösning i något fall men inte i någon generell omfattning. Nackdelarna med lösa enheter är för närvarande för stora för att det ska vara en fråga som staden bör vara delaktig i. Det är en konfliktpunkt mellan olika handikappintressen och dessutom också en säkerhetsrisk. Att vid mindre butiker, frisersalonger och dylikt ha en mindre lös ramp som läggs ut av affärsinnehavaren och där den rullstolsburne hjälps in är naturligtvis en lösning i vissa fall. Problem kvarstår med möjlighet att påkalla hjälp osv.

Kontoret har kring dessa frågor också ett samarbete med stadsbyggnadskontorets bostadsanpassningsenhet. De arbetar dock med anpassningar för enstaka personers behov vid sin bostad. Till publika lokaler ställs större krav på t ex rampers hållbarhet och säkerhet.

Kontoret vill inte bara se svårigheter med lösa ramper på innerstadens trottoarer men då våra krav på ramplutningar är 1:20, för att personer på egen hand ska kunna ta sig upp, gör att endast ett steg ger en 3 meter lång ramp som kräver stort utrymme och blir otymplig om den ska kunna tas bort vid t ex rengöring. Om rampen placeras utmed husfasaden behövs en plattform framför entrén med en bredd och ett djup av minst 1,5 m. Utrymmet på trottoaren är redan begränsat i innerstaden inte minst sommartid i kombination med uteserveringarna.

Kontoret kommer dock att medverka till att mer permanenta ramper byggs där det av utrymmesskal är möjligt.

Att en lösning av problemet måste till är det ingen tvekan om. Kanske kan en förändring och skärpning av Plan- och Bygglagen ge en vink till fastighetsägarna att förbättra sina entréer i detta avseende även om några statliga bidrag inte utges.

Kontoret föreslår att nämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som ett sent svar på skrivelsen från Kurt Hultgren (sp), även om kontoret, förutom en

S

ombyggnad, inte hittat någon heltäckande lösning på entréproblematiken för rörelsehindrade personer som kan fungera för alla grupper och intressen i samhället. Arbetet med att hitta en eller flera lösningar kommer att fortsätta inom Tillgänglighetsprojektet och inom "branschen" i övrigt. Utveckling sker även när det gäller hjälpmedlen och redan idag finns t ex en trappgående elrullstol i prototyp.

Gatu- och fastighetsnämndens handikappråd har vid sammanträde den 14 juni 2001 (se bilaga 2) tagit del av detta tjänsteutlåtande och man ser positivt på att arbetet med att hitta bra tekniska lösningar vid entréer fortsätter. Rådet uppdrog åt ordföranden att skriva ett brev till nämnden i ärendet (se bilaga 3) där man vill föreslå att Tillgänglighetsprojektet ges mandat att utöver nuvarande arbete inom nämndens ansvarsområde också engagera näringslivet och andra aktörer i tillgänglighetsarbetet för att göra Stockholm till världens tillgängligaste stad. Detta skulle ske med både information, konsult hjälp och ekonomiska bidrag.

Kontoret anser att Tillgänglighetsprojektets arbete huvudsakligen ska bedrivas inom nämndens ansvarsområde men att beröringspunkter kan finnas med t ex andra fastighetsägare och näringsidkare. Sådana kontakter tas redan idag i särskilda fall.

Kontoret ifrågasätter om gatu- och fastighetskontoret och Tillgänglighetsprojektet ska ikläda sig stadens roll generellt. Tillgänglighetsprojektet ser hellre att inom ramen för den nybildade tjänsten Funktionshinderombudsmannen (FO) initierar ett arbete tvärs alla institutioner i Stockholm, dvs statliga, kommunala, kooperativa, privata och ideella. Det bör inte vara en enda kommunal fackförvaltnings roll att samordna hela Stockholms tillgänglighetsarbete om inte direktiv och ekonomiska resurser till detta kommer från kommunfullmäktige eller via statliga bidrag.

Tillgänglighetsprojektet kan däremot kontakta fastighetsägarföreningar och handelskammare för att informera om stadens tillgänglighetsarbete inom gatu- och fastighetsnämnden och därigenom vädja om frivilliga insatser.

SLUT